

Małgorzata Andrzejewska

SSP nr 1 i SG nr 1 w Poznaniu

KLASA I GIMNAZJALNA

TEMAT: **Niezwykli uczeni greccy i ich osiągnięcia.**

CELE OGÓLNE:

- omówienie najważniejszych osiągnięć naukowych starożytnych Greków
- wskazanie na obecność dorobku cywilizacyjnego starożytnych Greków w europejskim kręgu kulturowym

CELE OPERACYJNE:

Po zakończonych zajęciach uczeń potrafi:

- wymienić i uzasadnić największe jego zdaniem osiągnięcia naukowe Greków w dziedzinie filozofii, medycyny, historii i nauk ścisłych
- uargumentować sposób wyboru postaci z danej gałęzi nauki
- zaprezentować prace grupy

Ponadto uczeń będzie doskonalił umiejętność pracy w grupie w oparciu o dostępny mu materiał i umiejętność skutecznego komunikowania się.

METODA:

- praca w grupach pod kierunkiem nauczyciela

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- krótkie biografie słynnych Greków opracowane na podstawie "Małej Encyklopedii Kultury Antycznej". i "Słownika mitów i tradycji kultury" Wł. Kopalińskiego
- mapa starożytnej Grecji
- papier, pisaki, kredki, klej

ETAPY LEKCJI	PRZEBIEG LEKCJI	UMIEJĘTNOŚCI KLUCZOWE	UWAGI
zaangażowanie (5 minut)	<ul style="list-style-type: none"> • lekcja rozpoczyna się podziałem klasy na 4 grupy • nauczyciel zadaje pytania dotyczące kultury, następuje zapis tematu lekcji • zespoły otrzymują instrukcje pracy w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> • skuteczne komunikowanie się w różnych sytuacjach • efektywne współdziałanie w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnienie celów lekcji • każdy zespół otrzymuje jednakowy zestaw zadań
badanie i przekształcenie (20 minut)	<p>uczniowie przystępują do realizacji zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wybierają ich zadaniem najwybitniejszych Greków (po jednym z dziedziny filozofii, historii, medycyny i nauk ścisłych) oraz przygotowują ustną argumentację dotyczącą ich wyboru 2. W dalszej kolejności uczniowie przygotowują projekt nagrody im. Alfredosa Noblosa! 	<ul style="list-style-type: none"> • skuteczne komunikowanie się w różnych sytuacjach • efektywne współdziałanie w zespole • rozwiązywanie problemów w twórczy sposób • planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się 	<ul style="list-style-type: none"> • każdy uczeń ma możliwość wypowiedzania się • ma możliwość, dzięki odpowiedniej argumentacji wpłynąć na decyzję grupy, którego uczonego nagradzać medalem • nauczyciel udziela pomocy w razie konieczności (nie podaje jednakże gotowych rozwiązań)
prezentacja (15 minut)	<ul style="list-style-type: none"> • sprawozdawcy prezentują efekty pracy w grupie, przedstawiają argumentację dotyczącą wyboru danego uczonego • po prezentacji następuje podsumowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • skuteczne komunikowanie się w różnych sytuacjach • efektywne współdziałanie w zespole 	<ul style="list-style-type: none"> • listy nagrodzonych Greków zostają umieszczone na tablicy • następuje konfrontacja wyników prac grup

	<p>Tworzymy wspólną listę nagrodzonych Greków (na podstawie nazwisk powtarzających się we wszystkich grupach</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie projektu medalu im. Alfredosa Noblosa 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywanie problemów w twórczy sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • po konfrontacji powinna powstać wspólna lista najwybitniejszych Greków
refleksja (5 minut)	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie wypełniają przygotowany przez nauczyciela arkusz ewaluacyjny. W ten sposób wypowiadają się na temat lekcji i pracy w grupie • zadanie domowe: przygotuj się do lekcji powtórzeniowej: "Jakie elementy historii Grecji obecne są w kulturze końca XX wieku?" 	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel ustosunkowuje się do pracy grup • ocenia ustnie zarówno efekty pracy jak i jej przebieg • uczniowie otrzymują karty pracy do wypełnienia • wspólna lista wybranych Greków będzie punktem wyjścia lekcji powtórzeniowej

INSTRUKCJA DLA GRUPY

Żyjecie w starożytnej Grecji. W demokratycznych wyborach zostaliście wybrani na członków komisji przyznającej nagrodę im. Alfredosa Noblosa! w dziedzinach: filozofii, historii, medycyny i nauk ścisłych.

Przyznajcie więc nagrody w każdej z tych dziedzin, krótko uzasadniając wybór danej osoby.

Zaprojektujcie medal im. Alfredosa Noblosa.

Na wykonanie zadania macie 20 minut czasu.

1. Wybierzcie spośród siebie lidera, sekretarza i sprawozdawcę.
2. W swojej pracy wykorzystajcie informacje zawarte w załączonych w kopercie materiałach.
3. Podczas dyskusji wspólnie dokonajcie wyboru 4 najlepszych Greków.
4. Zadbajcie o ciekawą formę graficzną listy nagrodzonych i interesujący projekt medalu im. Alfredosa Noblosa.
5. W przypadku problemów skorzystajcie z koła ratunkowego.

Do dzieła jurorzy!

KOŁO RATUNKOWE

Aby wykonać projekt medalu im. A. Noblosa spróbujcie odpowiedzieć sobie na pytania:

1. Komu przyznaje się medale?
2. Jakie symbole oznaczały dla Greków mądrość?
3. Wieniec z jakiej rośliny zakładano na głowy najlepszych?
4. Jaki napis można umieścić na medalu?

FILOZOFIA

FILOZOFIA - z języka greckiego "umiłowanie mądrości". Zajmuje się rozważaniami na temat początków świata, możliwości poznania go przez człowieka, a także normami ludzkiego postępowania.

TALES Z MILETU - nauczał, że świat powstał z wody; "Ojciec filozofii", przewidział prawidłowo zaćmienie Słońca.

Pierwszy sformułował pytania dotyczące początku wszechrzeczy.

SOKRATES - uważał, że celem ludzkiego życia nie są zaszczyty czy bogactwa, ale dobre cnotliwe życie. Według niego dobra moralne takie jak sprawiedliwość, odwaga, prawda mają zawsze najwyższą wartość.

Nauczał głównie na ulicach - zatrzymywał napotkanych przechodniów i prowokował ich do dyskusji, stawiając pytania.

PLATON - uczeń Sokratesa, twórca pierwszej szkoły filozoficznej - Akademii. Sądził, że pojęcia-idee jak np. "dobro" i "piękno" istnieją realnie.

Zastanawiał się jak powinno być urządzone dobre państwo. Jego zdaniem ludzkość doskonałego kraju powinna składać się z filozofów, wojowników, rzemieślników, rolników. Najważniejszą rolę mieli odgrywać filozofowie, gdyż tylko oni jako najmądrzejsi mogli rządzić.

W wymyślonym przez Platona państwie życie obywateli byłoby uregulowane przepisami w najdrobniejszych szczegółach.

ARYSTOTELES- uczeń Platona, który założył własną szkołę w gaju Apollina Likejskiego nazywaną Liceum.

Uważał, że szczęście człowiekowi może dać tylko rozumne postępowanie, np. uważał że wojownik na polu walki nie może być tchórzem, ale również nie powinien niepotrzebnie narażać swego życia. Wszechstronnie wykształcony pisał dzieła z różnych dziedzin: fizyki, astronomii, poezji, przyrody.

NAUKI ŚCISŁE

- PITAGORAS - twórca słynnego twierdzenia: "suma kwadratów przyprostokątnych równa jest kwadratowi przeciwprostokątnej"; jako pierwszy obliczył wartość liczby $\pi \approx 3.14$; był ojcem akustyki czyli nauki o dźwięku, głosząc, że przyczyną dźwięku jest ruch.
- ERATOSTENES - twórca geografii, przeprowadził szereg skomplikowanych obliczeń w celu ustalenia wymiarów Ziemi. Jego obliczenia okazały się bardzo precyzyjne - rzeczywisty promień Ziemi jest tylko o 68 km dłuższy od promienia obliczonego przez Eratostenesa. Stworzył siatkę kartograficzną.
- EUKLIDES - znakomity matematyk; autor dzieła "Elementy geometrii". Wniósł niewiele nowych twierdzeń i dowodów, ale znaczenie jego dzieła polegało przede wszystkim na niezwyklej jasności, jednolitej terminologii i systematycznym układzie.
- ARCHIMEDES - genialny matematyk i fizyk; stworzył nowe gałęzie fizyki: statykę i hydrostatykę (prawo Archimedesesa "Ciało zanurzone w cieczy traci pozornie tyle na ciężarze, ile waży ciecz przez nie wyparta"). Zajmował się także astronomią, jako pierwszy skonstruował model układu planetarnego i globus.

MEDYCYNA

HIPOKRATES - słynny lekarz. Nauczał, że chorób nie wywołują demony ani bóstwa lecz siły naturalne, posłuszne prawom przyrody. Samopoczucie człowieka zależy między innymi od powietrza, wody, diety. Wszystko co dzieje się w umyśle wpływa na ciało i odwrotnie.

Uważał, że medycyna jest zawodem wymagającym szacunku dla drugiego człowieka.

Opracował kodeks moralny lekarza tzw. przysięgę Hipokratesa, którą powinien złożyć każdy lekarz rozpoczynający swoją działalność zawodową.

GALEN - opierał sztukę leczenia na znajomości anatomii człowieka, obserwacji objawów chorobowych i badaniach doświadczalnych. Dowiódł, że krew zawierają nie tylko żyły ale i tętnice.

HISTORIA

HERODOT Z HALIKARNASU - "Ojciec historii". Autor dzieła pt. "Dzieje", omawiającego wojny grecko-perskie. W historii widział spełnienie się sprawiedliwości bożej, która za dobro nagradza, a za zło karze. Wierzył, że bogowie ingerują w życie człowieka.

TUKIDYDES Z ATEN - autor dzieła pt. "Wojna peloponeska", które wyróżnia się skrupulatnością i krytycyzmem.

Starł się przekazać potomnym tylko to, czego sam był świadkiem lub o czym się dowiedział na podstawie wiarygodnych i sprawdzonych przekazów. Uważał, że historia jest łańcuchem wydarzeń pozostających ze sobą w związku przyczynowym. Wykluczał wpływ czynników nadprzyrodzonych. na przebieg historii.

KLASOWA
LISTA NAGRODZONYCH GREKÓW MEDALEM
ALFREDOSA NOBLOSA

W DZIEDZINIE FILOZOFII:

.....

W DZIEDZINIE HISTORII

.....

W DZIEDZINIE MEDYCYNY

.....

W DZIEDZINIE NAUK ŚCISŁYCH

.....

ZADANIE DOMOWE

Przygotuj się do lekcji powtórzeniowej: "Jakie elementy z historii Grecji są obecne w kulturze końca XX wieku?"

KLASOWA
LISTA NAGRODZONYCH GREKÓW MEDALEM
ALFREDOSA NOBLOSA

W DZIEDZINIE FILOZOFII:

.....

W DZIEDZINIE HISTORII

.....

W DZIEDZINIE MEDYCYNY

.....

W DZIEDZINIE NAUK ŚCISŁYCH

.....

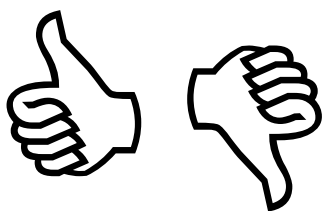
ZADANIE DOMOWE

Przygotuj się do lekcji powtórzeniowej: "Jakie elementy z historii Grecji są obecne w kulturze końca XX wieku?"

1. Czy podobają Ci się zajęcia przeprowadzone w grupach?

2. Jak oceniasz swój udział w skali od 1 do 6?

Odpowiedź uzasadnij:

